

Motion till riksdagen 2011/12: MJ316

av **Karin Granbom Ellison (FP)**

Konsumentinformation om farliga ämnen och avfallshantering

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att skapa en nationell webbplats som underlättar för konsumenter att undvika ämnen som är farliga för hälsan och miljön och som vägleder konsumenter i fråga om hur de ska hantera sitt avfall.

Motivering

I vår vardag hanterar vi konsumenter dagligen många varor som innehåller farliga ämnen. Vissa varor klassas som farligt avfall när de ska slängas. En felaktig hantering av dessa varor utgör stora hälso- och miljörisker. Avfallet kan ha olika egenskaper som är farliga, såsom vara explosivt, frätande, giftigt, svårnedbrytbart m.m.

Exempel på vanliga produkter i hemmet som blir till farligt avfall är batterier (en hel del produkter har därtill inbyggda batterier), bekämpningsmedel (t.ex. insektssprej och ogräsmiddel), färger, belysningsprodukter (t.ex. glödlampor och lågenergilampor) lösningsmedel (t.ex. t-sprit, aceton och lacknafta), rengöringsmedel (t.ex. silverputs, ugn rengöring, fläckborttagningsmedel, propplösare) och sprayflaskor.

Det finns beräkningar som visar att mellan 4 000 och 6 000 ton farligt avfall slängs i hushållsoporna varje år. Det är ett problem eftersom det inte är möjligt att ta hand om det farliga avfallet om det blandas med annat hushållsavfall. Även mycket små mängder av farliga ämnen kan göra stor skada. Sverige uppger att om varje hushåll i Sverige slänger en lågenergilampa om året i sin soppåse beräknas 19–34 kg kvicksilver att spridas till miljön. Detta kan jämföras med att en tesked kvicksilver kan förgifta en medelstor sjö. Farligt avfall som inte sorteras ut korrekt kan också förorena återvunnet material och göra det otjänligt. Då bryts kretsloppet.

Fel! Okänt namn på

Idag ligger ansvaret för informationen till konsumenterna om avfallshantering hos kommunerna där ambitionsnivåerna varierar. Förra året motionerade jag om behovet av att öka och tydliggöra upplysningen till konsumenter om korrekt avfallshantering i motion 2010/11: MJ377 Hantering av avfall. I betänkandet 2010/11: MJU17 svarade utskottet bl.a. att Naturvårdsverket har publicerat en lista över avfall som klassas som farliga. På Naturvårdsverkets hemsida finns en vägledning för hur farligt avfall ska klassas, men den är riktad främst till den som yrkesmässigt hanterar farligt avfall och handlar inte om vanliga konsumentprodukter.

I Norge har Klima- och forurensningsdirektoratet (den svenska motsvarigheten till Naturvårdsverket) i samarbete med Mattilsynet og Miljømerking skapat en internetsida som är mycket användarvänlig för konsumenter: www.erdetfarlig.no. På denna sida kan man läsa om vanliga förbrukningsvaror som innehåller farliga ämnen. Särskild vikt läggs vid de 14 värstingämnen som miljömyndigheterna har pekat ut som prioriterade att fasa ut eller väsentligt reducera till år 2020. På det sättet kan konsumenter lättare undvika särskilt farliga ämnen och medvetandegöras om risker.

På www.erdetfarlig.no får man också upplysning kring hur man korrekt ska hantera avfall. Det finns en sökfunktion där man kan skriva in det avfall man vill göra sig av med och då få både information om hur det ska hanteras och var det ska lämnas i den kommun man bor i. På sidan finns samlad information om hur man ska tolka farosymboler och annan märkning av varor. Söker man på en speciell vara kan man få särskilda upplysningar om möjliga symboler på just denna vara som gör att den bör hanteras på ett speciellt sätt (t.ex. ett batteri som har en överkryssad soptunna och en beteckning av en tungmetall). Även betydelsen av miljömärkningen förklaras och konsumenten får på hemsidan på olika sätt hjälp att välja miljö- och hälsovänliga varor.

För att göra det enkelt också för svenska konsumenter att välja bra produkter och göra sig av med sitt avfall på det sätt som är bäst för hälsa och miljö, borde det även i Sverige finnas en nationell hemsida som fyller en liknande funktion som www.erdetfarlig.no.

Stockholm den 30 september 2011

Karin Granbom Ellison (FP)